

Ongerustheid over ‘verdwenen’ integriteitsmeldingen

Het Bloemendaalse raadslid Marielys Roos, eerder dit jaar veroordeeld voor het schenden van het ambtsgeheim, wil opheldering van het college over het feit dat bijna honderd integriteitsmeldingen lijken te zijn verdampt. Eerder merkte ze op dat de deal rond Elswoutshoek niet verwerkt was in de jaarrekening, waarop de accountant dat toch eiste. Nu verwijst deze haar naar de auditcommissie.

Integriteitsmeldingen

Wat is er gebeurd met de in totaal 94 integriteitsmeldingen die in de jaren 2019 en 2020 niet zijn afgehandeld door de gemeente Bloemendaal? ‘Waar die meldingen zijn gebeven, wat ermee is gebeurd, is onbeantwoord’, schrijft Roos aan de gemeentelijke accountant Baker Tilly. ‘Eerlijk en integer bestuur valt of staat met naleving van wet- en regelgeving en het in acht nemen van de interne richtlijnen en gedragscodes’, gaat Roos verder. ‘Het feit doet zich hier voor dat van een substantieel aantal integriteitsmeldingen onduidelijk is wat daarmee is gebeurd.’

Ongerustheid

Op 22 juli j.l. vroeg Roos tijdens de behandeling van de jaarrekening in de gemeenteraad aan burgemeester Elbert Roest of hij kon uitleggen wat er met de resterende integriteitsmeldingen was gebeurd. ‘De heer Roest verwees naar een brief aan de gemeenteraad van 15 april j.l. Deze brief verwijst echter ook uitsluitend naar meldingen van 2020 en hieruit blijkt niet wat er met de 81 niet behandelde integriteitsmeldingen is gebeurd. Dat antwoord wilde de heer Roest niet verstrekken’, aldus Roos. ‘Het feit dat de burgemeester hierop geen antwoord kon of wenste te geven, wakkert mijn ongerustheid aan dat deze gemeente niet eerlijk en integer wordt bestuurd.’

Jaarverslag integriteit

Aan de telefoon vertelt Roos dat zij via de griffie bij de accountant had gemeld dat de afkoopsom van 750.000 euro die in een geheime deal was afgesloten niet was opgenomen in de jaarrekening 2020. Maar bij het vaststellen van de jaarrekening tijdens de raadsvergadering van 22 juli moest ook het jaarverslag integriteit 2020 worden vastgesteld. ‘Je zou verwachten dat wat nog niet is afgehandeld in 2019 moet worden afgehandeld in 2020, maar die meldingen zijn staan niet in het jaarverslag.’ Er zijn volgens Roos twee opties: de meldingen zijn behandeld conform de route die daarvoor bestaat of de meldingen zijn niet behandeld of worden niet meer behandeld, omdat die deel uitmaken van een gesloten deal, namelijk de betaalde afkoopsom aan de eigenaren van landgoed Elswoutshoek.

Verdienmodel

De eerste optie valt af, want het staat niet in het jaarverslag, concludeert Roos. Als de tweede optie klopt, zou het transparant zijn als daar melding van wordt gemaakt in het jaarverslag integriteit. ‘Als er geen melding van wordt gemaakt, is dat in mijn ogen om meerdere redenen niet correct.’ Het jaarverslag hoort een correcte weergave te zijn van de werkelijkheid, vindt ze. ‘Als meldingen ‘verdwijnen’, dan wordt de bevolking misleid.’ Een tweede reden is dat als je langs de weg van het indienen van integriteitsmeldingen geld kunt ontvangen of claimen van de gemeente, het indienen van die meldingen dan een ‘verdienmodel’ wordt.

Belangenverstrengeling

Ook vindt ze dat de bestuurders en/of ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de schade die is aangericht en tegen wie de integriteitsmeldingen zich richten, niet via een deal gevrijwaard horen te worden. 'In feite worden hiermee belangen beschermd van diegenen die verantwoordelijk zijn en dat gebeurt op kosten van de gemeenschap.' Vierde reden is dat controle door volksvertegenwoordigers onmogelijk is als zaken 'tussen kade en schip vallen door geheime deals'. Ze vindt dat als meldingen worden ingetrokken, terwijl intrekker 'raadslid is en bovendien op grond van die meldingen geld heeft ontvangen van de gemeente', dit zou kunnen duiden op belangenverstrengeling. 'Dat geldt ook voor het bestuur dat deze deal ondertekent.'

Afhandeling

Een kleine week na de raadsvergadering vraagt Roos per mail aan burgemeester Roest of het klopt dat er nog 'heel veel meer dan 15 integriteitsmeldingen' openstaan, zonder dat daarover is beslist, die de afgelopen jaren door haar partij Hart voor Bloemendaal (HvB) zijn ingediend. Ook wil ze weten of er in 2020 is afgesproken dat de door de heer Rob Slewe namens Hart voor Bloemendaal (Slewe is een van de eigenaren van Elswoutshoek en voorheen raadslid voor Hart voor Bloemendaal, nu raadslid voor Zelfstandig Bloemendaal) ingediende integriteitsmeldingen als ingetrokken kunnen worden beschouwd of dat daarover niet meer hoeft te worden beslist. Roest antwoordt afgelopen maandag dat 'van alle meldingen die vanaf 1 januari 2018 door raadsleden van Hart van Bloemendaal zijn ingediend er tot op heden nog 10 meldingen 'open' staan'. Op de tweede vraag antwoordt hij kortweg: nee, dat klopt niet. Daarop mailt Roos terug dat ze de afhandeling mist 'van ruim 50 integriteitsmeldingen'. Ze vraagt zich opnieuw waar de afhandeling daarvan dan is.

Liberaal Bloemendaal

Intussen heeft ook Leonard Heukels, fractievoorzitter van Liberaal Bloemendaal, de vraag gesteld hoeveel integriteitsmeldingen er tot op heden bij de integriteitscommissie zijn ingediend. Daarop antwoordt Roest dat er in totaal 18 integriteitsmeldingen over politieke ambtsdragers 'open' staan, 'waarvan de commissie er thans 12 in behandeling heeft'. Heukels begrijpt vervolgens ook niet wat er met de andere meldingen, die wel in de jaarverslagen 2019 en 2020 staan vermeld, maar nog niet zijn afgehandeld (hij telt er 68), is gebeurd.

Accountant

In haar mail aan accountant Baker Tilly schrijft Roos dat integriteit niet iets is dat lichtvaardig dient te worden opgevat 'en hoewel u wijst op de verantwoordelijkheid van het college (primair) en de controlerende taak van de raad, begint en staat alles met een open en eerlijke informatievoorziening'. 'Ik kan niet anders dan constateren dat de vraag gerechtvaardigd is dat de indruk wordt gewekt dat een substantieel aantal integriteitsmeldingen niet is behandeld en ook niet meer in 'de statistieken' voorkomt. Als dat vermoeden klopt, als blijkt dat mijn ongerustheid hierover hout snijdt, dan moet ik mij ernstig beraden over wat mij te doen staat in het stadium dat hierna volgt. Voor het zover is, hoor ze graag de reactie van Baker Tilly, 'omdat ik niet lichtvaardig conclusies wil verbinden aan het 'verdwijnen van integriteitsmeldingen'.

Auditcommissie

Die reactie liet een maand op zich wachten, maar tot teleurstelling van Roos, gaat de accountant niet in op vragen van 'individuele derden (al dan geen raadslid) die betrekking hebben op de door Baker Tilly ten behoeve van de gemeente Bloemendaal verrichte werkzaamheden'. Als Roos meer over zaken die spelen binnen haar gemeente wil weten, adviseer de accountant haar 'om u te wenden tot de daarvoor aangewezen gremia binnen de gemeente'. Volgens Roos moet de accountant zijn eigen onderzoek doen en is dat 'blijkbaar niet goed of onvolledig gebeurd'. 'Althans, dat blijkt uit de door mij genoemde feiten.' De auditcommissie van de raad zou alleen haar vraag naar de accountant kunnen doorsturen, maar die wil dat volgens Roos niet, zegt ze aan de telefoon. 'Zij vonden het niet relevant. Ik vind het wel relevant.'

Transparantie

Over hoe het nu exact is geregeld of afgesproken kan Roos niets zeggen. 'Ik baseer mij uitsluitend op het feit dat veel meldingen niet zijn behandeld conform de daarvoor geëigende route en dat een raadsbesluit daarover ontbreekt en de aansluiting tussen diverse jaarverslagen integriteitsmeldingen een lacune laat zien of dat er in ieder geval geen aansluiting is.' Het kan volgens Roos zo zijn dat al die 'verdwenen' meldingen in de deal staan, 'maar dan moet je dat ook in het jaarverslag opnemen'. 'Dat moet transparant zijn. Ik baseer me op openbare bronnen. Door de burgemeester werd gezegd dat de integriteitsmeldingen niet zijn afgekocht. Mijn nieuwe raadvraag is nu dus: wat is er wel mee gebeurd?'